

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Právne úkony nakladania s majetkom pre prípad smrti je možné vykonať iba prostredníctvom závetu. Spoločné závetu a zmluvy o budúcich dedičstvách nie sú povolené.

Právne úkony nakladania s majetkom v záвете môžu mať takéto formy:

určenie dediča, na ktorého závetca prevedie celé dedičstvo alebo jeho časť, bez špecifikácie majetku, ktorého sa takýto prevod týka, odkaz, ktorým závetca prevedie jednu alebo viac konkrétne určených častí majetku.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Právne úkony nakladania s majetkom v záвете nie je potrebné registrovať, a to bez ohľadu na použitú formu.

V prípade verejného závetu, ktorý sa vyhotoví vo forme notárskej listiny, musí notár závet po smrti závetcu presunúť z registra posledných vôľ a závetov do registra transakcií *inter vivos* a zaregistrovať osvedčenie o presune.

V prípade vlastnoručne napísaného závetu, ktorý bol vyhotovený súkromne, sa tento závet po smrti závetcu musí predložiť notárovi, aby ten mohol zabezpečiť právnu účinnosť dokumentu zaznamenaním jeho vydania a následným zaregistrovaním.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Závetca môže zákonne nakladať s celým svojím majetkom. Jeho manželský partner, jeho deti a ich potomkovia a (ak neexistujú deti) jeho rodičia majú nárok na povinný dedičský podiel, ktorý predstavuje minimálny podiel z majetku, vyhradený pre týchto dedičov. Závet, ktorý nerespektuje toto právo, je napriek tomu platný a účinný, za predpokladu, že ho nezapadnú uvedení dediči. Ak závet nebol napadnutý alebo ak sa konania o napadnutí závetu ukázali ako neopodstatnené, závet si zachováva účinnosť v celom rozsahu.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak neexistuje závet, uplatňujú sa pravidlá dedenia zo zákona uvedené v občianskom zákonníku. Môžu sa vyskytnúť prípady, že existuje závet, ale týka sa iba časti dedičstva: na zvyšok sa budú uplatňovať pravidlá dedenia zo zákona spoločne s pravidlami pre právne úkony nakladania s majetkom v záвете. Osobami, ktoré dedia zo zákona, sú manželský partner, deti, rodičia, súrodenci a príbuzní až do šiestej triedy dedičov. Zdedené podiely na majetku závisia od toho, ktorá z uvedených osôb skutočne existuje. Existencia detí vylučuje rodičov aj súrodencov a vzdialenejších príbuzných.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Dedičstvo pripadne dedičovi na základe vyhlásenia o prijatí dedičstva, kým odkaz pripadne automaticky, pokiaľ ho dedič neodmietne. Prijatie dedičstva nemôže byť čiastočné a môže byť výslovné (prostredníctvom zodpovedajúceho vyhlásenia) alebo môže ísť o prijatie mlčky (to nastáva, keď dedič vykonáva úkony, ktoré by osoba nemohla vykonať bez štatútu dediča, ako napríklad predaj určitej položky majetku, ktorý je predmetom dedičstva). Vyhlásenie o prijatí alebo zrieknutí sa dedičstva vydáva notár alebo úradník príslušného súdu s príslušnosťou v mieste, kde prebieha dedičské konanie. Rovnaké pravidlá sa uplatňujú v prípade dedičov povinných dedičských podielov, ktorí môžu neprijatí alebo odmietnuť len povinný dedičský podiel. Títo dediči však môžu odmietnuť povinný dedičský podiel na dedičstve v prípadoch, keď je tento podiel poškodený. Ak bol dedič povinného dedičského podielu vylúčený z dedičstva alebo mu bol odkázaný podiel na dedičstve menší než jeho povinný dedičský podiel, môže podať žalobu výlučne s cieľom uplatniť právo na získanie povinného dedičského podielu.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Právne predpisy nestanovujú jednotný postup.

Dedičské konanie sa začína smrťou závetcu. S prihliadnutím na tento dátum a na základe závetu alebo platných právnych predpisov sa určia osoby so štatútom dediča alebo odkazovníka. Tieto osoby sú potom zodpovedné za podniknutie potrebných krokov na vydanie vyhlásení o prijatí alebo zrieknutí sa dedičstva, na základe ktorých sa určí, komu a v akom rozsahu bol odkázaný podiel na majetku, ktorý je predmetom dedičstva.

Ak existujú viacerí spoloční vlastníci, každá z týchto osôb má právo požiadať o rozdelenie dedičstva, ktoré sa môže vykonať v zmluve alebo prostredníctvom súdneho návrhu o vydanie rozhodnutia o rozdelení dedičstva v rámci bežného občianskoprávného konania.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Odkazovníci získavajú svoj štatút automaticky, pokiaľ sa nezriekli dedičstva. Dediči získavajú svoj štatút na základe výslovného vyhlásenia o prijatí dedičstva alebo prostredníctvom úkonu, ktorý predstavuje prijatie dedičstva mlčky. Osoby určené za dedičov, ktoré majú v držbe majetok, ktorý je predmetom dedičstva, sa stávajú dedičmi automaticky po uplynutí troch mesiacov odo dňa začatia dedičského konania.

Výslovné prijatie dedičstva, ktoré sa musí vykonať do desiatich rokov odo dňa začatia dedičského konania, môže mať podobu čistého a jednoduchého prijatia alebo prijatia na základe súpisu dedičstva s cieľom obmedziť zodpovednosť za dlhy poručiťela.

Prijatie dedičstva postúpeného maloletým dedičom a ďalším osobám, ktoré nemajú spôsobilosť právne konať, sa musí vykonať výslovné a na základe súpisu dedičstva.

Prijatie majetku alebo odkazu má retroaktívne účinky do času začatia dedičského konania.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Dediči sú zodpovední za všetky dlhy poručiťela v pomere k hodnote ich príslušných dedičských podielov. Odkazovníci, naopak, nie sú zodpovední za tieto dlhy.

Dedič, ktorý prijal dedičstvo čisto a jednoducho, má neobmedzenú osobnú zodpovednosť za dlhy poručiteľa, a to aj v prípade, že výška dlhu presahuje hodnotu zdedeného majetku.

Ak bolo dedičstvo prijaté na základe súpisu dedičstva, dedič je zodpovedný za dlhy poručiteľa iba do výšky hodnoty zdedeného majetku.

Ak bolo dedičstvo prijaté na základe súpisu dedičstva, je potrebné vyhotoviť správu, v ktorej sa opíše a uvedie hodnota všetkého majetku tvoriaceho aktíva a všetkých záväzkov: dedič musí byť splnomocnený súdmi na prijatie akýchkoľvek opatrení týkajúcich sa nakladania s majetkom, ktorý je predmetom dedičstva a toto splnomocnenie dostane, iba ak príslušné opatrenia sú v súlade so záujmami veriteľov vo vzťahu k dedičstvu.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Dediči a odkazovníci sú povinní predložiť daňovým orgánom vyhlásenie o dedičstve, v ktorom uvedú informácie o všetkých aktívach tvoriacich dedičstvo vrátane nehnuteľností spolu s príslušnými údajmi z katastra nehnuteľností. Kópia vyhlásenia o dedičstve sa použije na presuny záznamov v katastrálnych nehnuteľnostiach, a teda na registráciu celého majetku v mene dedičov alebo odkazovníkov, ktorí sú teraz jeho majiteľmi.

Postup, ktorý sa používa na zápis nadobudnutia zdedeného majetku dedičmi alebo odkazovníkmi do katastra nehnuteľností, je pre obe kategórie rozdielny. V prípade odkazovníka sa nadobudnutie vlastníctva zapíše na základe kópie závetu, v ktorom je uvedený príslušný odkaz. V prípade dediča sa zaznamená výslovné vyhlásenie o prijatí dedičstva alebo úkon, ktorý predstavuje prijatie dedičstva mlčky.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu dedičstva nie je povinné.

Každá osoba spisujúca závet môže vymenovať vykonávateľa závetu, ktorý je zodpovedný za spravovanie majetku iba v rozsahu nevyhnutnom pre vykonávanie tejto úlohy.

V právnych predpisoch sú určené osoby zodpovedné za spravovanie dedičstva, ak dediči nie sú spôsobilí právne konať.

Ak žiadna z osôb, ktoré boli určené za dedičov, neprijme dedičstvo, je možné požiadať súd, aby vymenoval dočasnú správcu dedičstva, ktorý bude spravovať dedičstvo, až kým nebude vydané prvé vyhlásenie o prijatí dedičstva. V tom okamihu sa poverenie správcu dedičstva automaticky zruší.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Ak odkazovník očakáva od dedičov potrebné úkony, tieto osoby sú zodpovedné za vykonávanie ustanovení závetu.

Závetca môže vymenovať vykonávateľa závetu, ktorý bude potom zodpovedný za dodržiavanie ustanovení závetu.

Majetok spravujú osoby, ktoré sú povinné vykonávať ustanovenia závetu až do času, keď budú všetky úlohy splnené.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správcovia dedičstva majú vo všeobecnosti právomoc iba na bežné spravovanie tak, aby mohli chrániť majetok a jeho hodnotu. Na prijatie opatrení týkajúcich sa nakladania s majetkom alebo na mimoriadnu správu majetku je potrebné splnomocnenie súdu.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Obec, v ktorej sa zosnulý narodil alebo na území ktorej mal pobyť, vydá úmrtný list, výpis z registra úmrtí a osvedčenie o rodinnom stave, ktoré obsahujú informácie týkajúce sa smrti danej osoby, jej osobné údaje a informácie o rodinných vzťahoch.

Štatút dediča alebo odkazovníka sa neosvedčuje žiadnym dokumentom vydaným verejnými orgánmi.

Kto chce uplatňovať štatút dediča alebo odkazovníka, môže predložiť notársky overený dokument, teda vyhlásenie, ktoré urobili pred notárom dvaja svedkovia, ktorých sa netýka dedičstvo a ktorí sú deliktuálne spôsobilí. Verejné orgány prijímajú ako náhradu za notársky overený dokument aj vyhlásenie spisované príslušnou osobou, ktorá je deliktuálne spôsobilá.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Privítame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

This webpage is part of an EU quality network

Posledná aktualizácia: 22/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.